

פינתנען

גיליון 6 - יולי 2021

נ-כו-נים!

מדריכים ותיקים חוזרים לגשר החבלים ולסיפורי האימים .
 היודבתניקים מראים את הפנים ומשתפים לאן הם ממשיכים .
 מכתבים מהילדים אל האבות, עצורי השבת השחורה, יוצאים לאור .
 ליאת נדב זיו, ארכיאולוגית נחושה בתחום גברי, לא נשאת מאחור

גיליון חגיגי לקראת חג הבנים ובר המצווה

קצת לפני שהשמש דמדמה לה על המגדלים בשטח המפגן בקרניים אחרונות וגלית ארזה את המצלמה שלה, הספקנו לעשות זום-אאוט ולקלוט.

מחוץ לפריים, בלי לביים, הייתה התמונה. תמונת חיינו. קולנית, אותנטית, לא מלוטשת. הכי טובת. במשולש שבין הטניס, החשמליה ובורות התחמיץ, במתחם המתקנים הזה שקם לתחייה כל קיץ ונעלם כלא היה אחרי בר המצווה, התקבצו באותו ערב של חול: 36 זייניקים סוערים, סוללת המדריכים שלהם, 13 מדריכי בר מצווה בדימוס שהתייצבו לצילומים בהתראה קצרה, כמה הורים וכמה סבים וערמה של אחים ועוברי אורח שעצרו להציץ ולנשום קצת אבק אימונים מערפל חושים. שמחה גדולה. שיתוף פעולה. קהילה.

נמרוד זיו אמר (כאן בהמשך, בריאיון הפרידה) שנען דומה קצת לפיל - בגלל הגודל, המשפחתיות וההובלה הנשית. אז הרמנו רגל כבדה ומאובקת, הנפנו את החדק בגאווה והתגלגלנו משם הביתה להכין לכם את הגיליון הזה.

יש בו בר מצווה וחג בנים, קנטטה ומחאת הדגלים, ארכיאולוגית ומציל קיפודים, מתכון תאילנדי לפנים ואת השפירסים החמודים, שלימדו אותנו ש"מי שמאחר לא נשאר לו אוכל".

זה קצת מפצה על זה שלא כולנו קפצנו ברזנט בכיתה ז'?

שיהיה לנו חודש שמח, מזל טוב והפתעות טובות.

בכל מקרה, שלא יהיו אי הבנות, אנו נ-כונות! שלכם, הבנות

עורכת: עפרי קרן
עורכת לשון: מיה קסטרו
עורכת גרפית: שי קופיט
מפיקה ראשית: גיל גלוטמן
כתב: ענר חתואל
צלמים: גלית יערי
דפוס: א.ג. הדפסות

מחלזנה de מנהלת הקהילה מי שמאמינים בו לא מפחד

כל ילד צריך מישהו שיגיד לו שהוא יכול. כל טקס צריך קהילה שתחזיק ממנו. על אמונה בדרך, באחר ובעצמנו

מטרת המחקר הייתה פשוטה: לבדוק מה קורה לתלמידים כאשר המורים שלהם מאמינים שהם מסוגלים ליותר. התוצאות המדהימות הללו הוכיחו שוב את עוצמתה של האמונה.

בית ספר ברנר, 1991, כיתה י"א. אני, מתבגרת צעירה וסוערת שמתעניינת בהכול מלבד לימודים. "מה כבר יצא ממנה?" שאלו המורים, "בלונדינית טיפשה", סנטו הקנאים, ואני כמעט האמנתי. עד שהיא הגיעה. המורה לספרות. אני זוכרת את הרגע שבו הציגה מול כל הכיתה עבודה שעשיתי על "בדמי ימיה" של ש"י עגנון, ואמרה שזו הייתה אחת העבודות הטובות שהיא קראה. לא האמנתי שאני חכמה. היא האמינה.

בה"ד 8, וינגייט, 1992, קורס מדא"גיות (מדריכות אימון גופני). אני, חיילת צעירה, ביישנית, שמעולם לא הרימה יד בכיתה או הדריכה קבוצה, מסיימת קורס מדא"גיות בהצלחה. מפקדת הקורס ניגשת אליי ואומרת בהחלטיות: "את נשאת בבה"ד 8 כמדריכת קורסים של מדא"גיות". חששתי וביקשתי לחשוב על זה. לא האמנתי שאני ראויה. היא האמינה. נשארתי.

קיבוץ נען, שנת 2002. אני, סטודנטית לתואר שני, עובדת לסירוגין כמורה לחינוך גופני. מנהלת החינוך החברתי פונה אליי ומבקשת שאנהל את קייטנת נען וילדי החוץ - 400 ילדים, 40 מדריכים. אני שותקת, לא מאמינה. אין סיכוי שאצליח לעמוד באחריות שכזו. היא התעקשה ואני ניהלתי.

עבר זמן, השתנתי, התבגרתי, התחזקתי, התעצבתי והכרתי בכוחות שבי. לעולם לא אשכח ולעולם אודה לנשים שחיכו שם באותם צמתים בחיי. נשים שהאמינו בי במקום שבו אני לא האמנתי. הן השפיעו על נתיב חיי והיוו סימון דרך באותן פניות שבהן יכולתי בקלות להתבלבל. הן היו כוכב הצפון לאותה צעירה חסרת ניסיון וביטחון, שפשוט הייתה צריכה שמישהו שיאמין בה.

כל ילד צריך מישהו שיאמין שהוא יכול לקפוץ ברזנט מהמגדל;

כל נער צריך מישהו שיאמין שהוא יכול לשחק על במה ענקית מול 1000 איש;
וכל טקס צריך קהילה שתאמין בו, ושנה אחרי שנה תפיח בו רוח חיים.

חודש יולי, חודש חגיגי בקיבוץ נען. לא משהו שתמצאו בלוח השנה העברי, אך על לוח הלב הקיבוצי שלנו הם חקוקים היטב - בר מצווה וחג הבנים.

אני חושבת שהסיבה לכך שלמרות כל השנים שחלפו והשינויים שעברנו כחברה וכקהילה, אנחנו עדיין נרגשים לקראתם היא שהם מעין "זיכרון קולקטיבי" שמחבר ושומר אותנו יחד. שני אירועים קהילתיים, שלא לומר "שבטיים", מאוד משמעותיים בחיינו שזיכרונם חקוק היטב בכל לב נעני.

הזמנים השתנו, החינוך השתנה, הקיבוץ כבר לא אותו הקיבוץ, ואפילו הקבלה האוטומטית לחברות הופסקה. אך שני אלו עומדים איתן, מביטים ממרומי גשר החבלים ומהדרו עוצר הנשימה של האמפי, כמו אומרים: "תפריטו מה שבא לכם, תעשו פרצלציות בזמנכם הפנוי ותשייכו את עצמכם לדעת, אנחנו כאן להישאר". כל עוד אנחנו נאמינים בהם, במה שהם מייצגים ובערך המוסף האדיר שהם מעניקים לילדינו - הם יישארו.

שלושה צמתים בחיי אני זוכרת היטב. בשלושתם ניצבו נשים שהאמינו בי. נשים שזיהו את הפוטנציאל, זה שאפילו אני לא האמנתי שקיים. שלושתן לא יודעות עד היום עד כמה הן השפיעו על נתיב חיי וכמה אני מודה להן.

אך לפני כן, מבקשת להציג בפניכם מחקר מרתק שבחן את כוחה של האמונה.

במחקר מפורסם שנערך בשנת 1968, חוקר בשם רוזנטל ביצע, רגע לפני תחילת הלימודים, מבחן אינטליגנציה לשכבת כיתה ו'.

את תוצאות המבחנים הוא שמר חסויות, אך העביר למורים בכיתות רשימה של תלמידים שהוא בחר באופן אקראי, וסיפר לאותם מורים שהתלמידים ברשימה הם תלמידים מחוננים "שפורחים מאוחר", ושהיכולות הגבוהות שלהם ככל הנראה יפרצו השנה.

לתלמידים שנבחרו אקראית לא היה כמובן דבר במשותף, והם לא היו מחוננים. עם זאת, בסיום השנה - התלמידים שהופיעו ברשימות המחוננים "שפורחים מאוחר" התקדמו לימודית הרבה מעבר לתלמידים האחרים בכיתותיהם, המורות הלילו אותם והתקשו להאמין שהתלמידים אינם מחוננים באמת.

המדדהים בכל הסיפור הזה הוא שהתלמידים המוכשרים הצליחו להשיג את חבריהם לא בגלל אינטליגנציה מובנית ומולדת, הם הצליחו משום שהמורים שלהם האמינו שהם יכולים.

3 היי הג'יפ הטור של מנהלת הקהילה

4 סוף מסלול נמרוד זיו מסכם קדנציה

6 חדשות המחנה הספרייה מרעננת מדפים

7 רשות הדיבור
ללי ניר על קנטטת הבנים, לביא רייך על מחאת הדגלים

8 אוצרות הארכיון השבת השחורה

10 מי אתם כיתת רותם? בני ובנות י"ב רגע לפני חג הבנים

12 המילון המקוצר למושגי שנת בר המצווה

14 בני המצוות, בצעו המשימות!
מדריכי העבר חוזרים למגדלים

17 בחזרה למפגן 2 גבי ויאיר משחזרים ומתגעגעים

18 יש וטרינר בקהל? יובל ריטוב על קיפודים וסקביאס

19 החבר של הכלב עליזה, רון ופזית עזרי

20 ביקור בית אצל משפחת שיפריס

22 סידור עבודה ליאת נדב זיו בדרך למטמון הבא

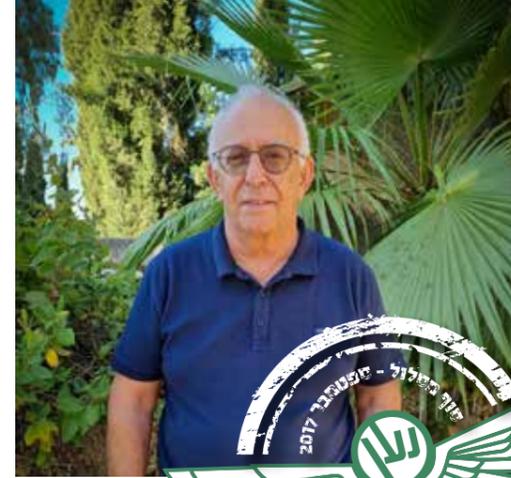
23 סודות המטבח אמיר שרון מקפיץ אותנו לתאילנד

24 שאל בני ונען תשבץ הגיון מקומי

מאחורי הקלעים של צילום השער:
כיתת עופר מנסים להנדס "נכונים" על החבלים. היה חם והם היו עייפים, וגלית אמרה שהשמש בורחת לה. אז ויתרנו להם.
צילום: גלית יערי
סטיילינג: המדריכים

נמרוד זיו, מאוד מקווה שתרמתי משהו בעל ערך | צילום: מערכת העיתון

נמרוד זיו העביר השבוע את המושכות למחליפו לאחר ארבע שנים בתפקיד יו"ר נען, ומסכם מסע של אתגרים ניהוליים ועשייה משותפת מהזווית שלו - על הדרך שאלנו גם על מה הוא מצטער, מה למד על עצמו במחיצתו ולא יזוז מנה בחדר אוכל הוא יתגעגע

זה עתה סיימתי את תפקידי ואני רואה חובה להציג בפניכם את סיכום התקופה בניהול קיבוץ נען. הסיכום הוא מנקודת מבטי ועל אחריותי בלבד, אבל אינו נוגע בי בלבד, אלא בעשייה המשותפת של כל הנהלת הקיבוץ (בהרכביה המשתנים). בחלק מהדברים שנעשו חלקי רב, באחרים חלקי מועט, ויש דברים שנעשו שבהם עיקר תרומתי היה שלא הפרעתי. אני מזמין אותכם לבחון את הסיכום שכאן ביחס לאבחון שהצגתי בזמנו עם כניסתי לתפקיד ובעיקר בהתייחס לאתגרים הניהוליים שאותם זיהיתי וציינתי במצגת האבחון. האתגר האחרון באותה מצגת נוסח כך: "החלמת יחסי הנהלה עם הציבור והשבת האמון". זהו כמובן אתגר תוצאתי, והלוואי וביחס אליו הייתי משוכנע שאכן עברנו יחד ככרת דרך. בכל אופן, העניין נותר לשיפוטכם.

ובכן, מה עשינו (כאמור, הנהלת הקיבוץ, במובן הרחב של המושג):

- < תהליך 'נען 2030' ובפרט הנקודות הבאות:
 - ביטול הקבלה לחברות מלאה בסוף י"ב, אימוץ מודל החברות המותנית, והקמת תקנון קליטה חדש.
 - בחירה בכיוון של המשך הגדלת הקיבוץ בבני ובנותיו גם במחיר הצטופפות (העדפת 'חלופת קליטת הבנים' על פני 'החלופה הכפרית').
 - שינויים במבנה הארגוני ובתהליכי קבלת החלטות, ובראשם הקמת ועד הנהלה המורכב מנציגי ציבור. בימים אלה אנו לקראת דיון בוועד הנהלה ביחס לתיקונים נוספים המוצעים במבנה הארגוני, בתהליכי קבלת החלטות, ובתהליכי איתור ובחירת ממלאי תפקידים.
 - בחירה והפעלה סדירה של ועד הנהלה והנהלה עסקית.
 - החלפה סדורה של כל הנהלה הבכירה - כל אחד בתום תקופת כהונתו.
 - כינון תהליכי שיתוף ציבור ואימוץ כלים להנגשת התכנים לחברים כחלק
- < אורגני בדרך לקבלת החלטות ציבוריות; אנחנו נעזרים בסרטונים ובמצגות כדי שהמידע והעמדות המוצגות יהיו מובנים יותר, מאפשרים לחברים להשיג ולאטור את מה שהוצג ובכך להשפיע על גיבוש ההצעות הסופיות לפני הגיען לדיון באסיפה.
- < פיתוח התקשורת הקהילתית ו'פינת נען' כדובדבן על הקצפת.
- < הסדרת שימושים חורגים מול רמ"ו והסרת סיכונים של תביעות משפטיות.
- < בחירה חוזרת בחלופת 'חלקת המגורים' לשיוך הדירות.
- < סיום תהליך חלוקת מגרשי המגורים ('פרצלציה').

נמרוד עם עופר כהן. "העבודה והמשימות בגוף חי כמו קיבוץ אינן מסתיימות אף פעם" | צילום: מערכת העיתון

- < החתמת מאות בתי אב על הסכמי שיוך פנימי לקראת שיוך קנייני, והפעלת 'כללי המשחק' של השיוך.
- < תגובה מהירה לקריסת תוכנית 'שכונת הרפת' בהכנת תיקון לתוכנית הבינוי כבסיס לבניית 83 יח"ד חדשות - התוכנית נמצאת לקראת מתן תוקף.
- < חלוקה של מעל 30 מש"ח לחברים הוותיקים על פי החלטת החלוקה של כספי ג'יין.
- < סיום שכונת הכדורגל ואיכלוסה.
- < ניסיון סיזיפי להתאמת היקף השירותים הניתנים לחברים ליכולת הכספית של הקיבוץ.
- < ארגון מחדש של הביטוחים הסוציאליים, הפעלתם וניהולם:
 - תוכנית ביטוח סיעודי והפעלת קרן הסיעוד כחלופה לביטוח הקבוצתי שבוטל.
 - הקמת ועדת פנסיה והכנת הסדר פנסיה מתוקן (לקראת הבאתו בפני האסיפה).
 - הסדרי צרכים המיוחדים (לקראת הבאתם בפני האסיפה).
- < ארגון מחדש של מיסוי החברים למס אחד (והפחתת המיסים על ידי האסיפה, למורת רוחה של הנהלת הקיבוץ...)
- < התמודדות עם השלכות חברתיות/כספיות/ארגוניות של משבר הקורונה ומתן מענה לחברים, לעסקים ולמוסדות באמצעות הקצאה מכספי קרן הברזל וכספי המיסים, וקבלת החלטות תומכות.
- < סיום חברותם בקיבוץ של חברים בחופשה ארוכה מאוד שאינם נענים לקריאה לחזור לקיבוץ.
- < העברת החברים עובדי נסד למעמד שכירים.
- < העברת תשלומי הארנונה לאחריות חברים.
- < הכנת תוכנית אסטרטגית וכספית למגזר העסקי והפעלתה:
 - השבחה של עסקת המטמנה לכדי יותר משילוש התמורה הכספית.
 - פיתוח מטעים והשבחת עסקת מהדרין (הגדלת חלקנו בתמורות).
 - פיתוח התחום הסולארי.
- < הסדרה מחודשת של יחסי שוכר-משכיר עם נסד ותחילת השבחה תכנונית ועסקית של אזור התעשייה.
- העברת נת"ם לרווחיות.
- פירוק שובלי בר (תאגיד מרכז המזון בשוכל שהיינו שותפים בו).

ולסיום, כמה מילים אישיות:

נען קיבוץ מורכב, מגוון מאוד, מעניין, עם גודל יוצא דופן שמשפיע מאוד על טיבם של תהליכים פנימיים, וקושי גדול לאדם מבחוץ להבין את 'תוכנית ההפעלה' שלו ולהשתלב בה. היה לי קשה, בעיקר בשנת העבודה הראשונה, ושילמנו יחד את מחיר הלימוד. אבל בהמשך עלו העניין והסיפוק שלי על הקושי. אני מאוד מקווה שתרמתי משהו בעל ערך באותם תחומים ונושאים שבהם הייתי מעורב. זו גם ההזדמנות להודות לכל ממלאי התפקידים וחברי הנהלות שבמחיצתם עבדתי, לכל השותפים בתהליך 'נען 2030', ולחברים אחרים שנתנו יד - ללא שיתופי הפעולה דבר לא היה זז.

העבודה והמשימות בגוף חי כמו קיבוץ אינן מסתיימות אף פעם, ולפיכך אני מאחל לטל ישראל, מחליפי וידידי משכבר הימים, מסע מוצלח עם הנהלת הקיבוץ ועם חברי נען.

ואכס חבתי נען, שאו הכרה הדרככם ושיארו א' אצמכם, א'ם איניי א' קו האופק הנכון אכס כקהילה אצומה וא'ם נ'א ק'ישה א' הדושה.

נמרוד זיו

חד וחלק

רגע לפני שהחתים דרכון בשער הצהוב, התקלנו את נמרוד בשאלות ישירות

מה תכונות האופי הכי בולטות של נען?

"שנאת סיכון, הומור עצמי, היעדר ענווה, עקשנות".

במה נתקלת בנען שלא פגשת בשום קיבוץ אחר?

1. כל כך הרבה חברים;
2. תרבות קהילתית כזו מפותחת ועל רמה;
3. דיון זמני ללא עלות 15 שנים אחרי ההפרטה;
4. מקומה של האסיפה בניהול הקיבוץ. אפרט: המקובל הוא שהנהלה מביאה הצעות החלטה לדיון ואישור והן נדחות או מתוקנות או מתקבלות כלשונן. בנען הצעות החלטה והצעות תקציב של הנהלה, שנבנו בעבודת פרך, הן רק פתיחתו של דיון חופשי... עד כדי כך שלעיתים ההחלטות מנוגדות להצעות ההחלטה".

המנה הכי מוצלחת בחדר אוכל?

"שאלה קלה. שווארמה. חצי מנה בבקשה".

על מה אנחנו עוד צריכים לעבוד?

"אם להיות קונקרטי ובעיניים של יו"ר הקיבוץ - על שיפור תרבות הדיון הציבורי ואיכותו. זו תהיה התחלה מעודדת".

יש משהו שאתה מצטער עליו, או שאולי היית עושה אחרת?

"הרבה יותר מדבר אחד. מצטער ביחס לטעויות שעשיתי ברמה הבין-אישית, ועשיתי. אבל בעשייה הציבורית בוודאי שהייתי עושה אחרת חלק מהדברים - בעיקר אלו שבהם נכשלתי. לדוגמה: לא הייתי מתנפץ פעמיים בניסיון להפסיק את הקבלה לחברות בסוף י"ב לו הייתי מבין מלכתחילה שהדרך הארוכה (תהליך נען 2030) היא הדרך היחידה".

מה למדת על עצמך במהלך התפקיד?

"שאני צריך ללמוד לוותר. בסופו של יום הקיבוץ של חבריו ולא שלי, וצריך להשלים עם כך שעמדתי אינה מתקבלת. למדתי את זה בנען כמו שלא למדתי בכל הקיבוצים האחרים יחד שבהם עבדתי. התסכול הוא שמעתה ואילך אין לי כבר מה לעשות עם הידע הזה".

אם נען הייתה חיה, איזו חיה זו הייתה?

"פיל - הקיבוץ הכי גדול, קיבוץ משפחתי, חי הרבה שנים, שלטון נשי. פיל וגם קצת טווס".

את האמת, מה יותר משעמם - אסיפה במועדון או אסיפה בזום?

"כמובן בזום. אבל לפעמים אנחנו משתוקקים לקצת פחות דרמה, לקצת שעמום משובב נפש".

ספריית הילדים. פופים מפנקים ופרקט חמים

בשנה טובה תיחנך בקרוב ובאופן רשמי הספרייה המחודשת. לכבוד המאורע - קצת על התהליך

לפני שנתיים עברה הספרייה למשכנה החדש - במבנה ששימש במשך שנים את הנהלת החשבונות נען, בתוך כך אוחדו ספריית חדרי העיון עם ספריית החברים והילדים.

לאחר שנבחן הצורך של הקהילה במקום כמו הספרייה, הוחלט על "מתיחת פנים" והתאמת הספרייה לצרכים המשתנים של הקהילה. הוקם צוות ייעודי לבחינת הפעילות ולבניית תוכנית עבודה, ועלו כמה צרכים מרכזיים, ובהם: הקצאת מרחב ללמידה ולעבודה במתחם הספרייה; יצירת חדר מפגשים שמאפשר התכנסויות בקבוצות קטנות, ויכול לתת מענה לחוגי הגיל השלישי, לפגישות עסקיות, לקבוצות למידה ועוד; יצירת ספריית ילדים מזמינה המאפשרת פעילות מותאמת לילדים ומבוססת על חינוך לקריאה.

המבנה שופץ, והחלל הפנימי חולק לחדר מבואה מרווח, סלון ובו ספריית חברים ופניות למידה, ספריית ילדים, חדר עיון ומפגשים. כחלק מריענון המתחם, הושבה הכניסה הראשית למקומה המקורי - מכיוון הדואר.

חברים רבים היו שותפים בפרויקט. את השיפוץ ליוותה במקצועיות ובמסירות שלומית סויטלמן-באשר. על מלאכת השיפוץ והחידוש היו אמונים עופר הרץ ואיתי ירקוני ועל עבודות הנגרות - עידו שמול.

כנרת גל - שותפה פעילה לאורך כל הדרך, שבמהלך ארגון הספרייה טיפחה והרחיבה את הספרייה הניידת, ממשיכה לקבל את פני הקוראים ולהמליץ על ספרים.

במהלך ימי הקורונה התגייסו האחיות וידן - עדי, שירי ונועה - לעבוד בספרייה ולסדר את הספרים. שירי לקחה על עצמה את ניהול הפרויקט במסגרת המלגה הקהילתית, ובעזרת סטודנטים נוספים סודרו הספרים, עד הארגז האחרון.

הסלון. מקום למפגש ולקריאה

במהלך הסידור התברר שכדי לקיים ספרייה שנותנת מענה לפעילויות שונות, יש לפנות ספרים רבים. שירי ניהלה את תהליך מיון הספרים, בשיתוף עם כנרת, ואת הפוש האחרון נתנה איריס וידן - בעזרה במיון ובאריזה ובארגון יריד ספרי יד שנייה. הספרים הנותרים הועברו לספריית "סיפור חוזר".

את תהליך המיון ליוו בעצה - עמוס שיפרס ואביטל שילה.

זו הזדמנות לומר תודה מקרב לב לכל השותפים על עשייה קהילתית במיטבה!

מתחם עבודה ולמידה. שקט, מואר ומומלץ | צילומים: מערכת העיתון

ומה על הפרק?
הספרייה מזמינה להשקה חגיגית
ביום שישי 9.7 בין השעות 10:00-13:00.
בשעה 11:30 - הרמת כוסית.
בקרוב הספרייה תציע מגוון פעילויות - הישארו מעודכנים!

הקנטטה סוגרת מעגל

רגע לפני חג הבנים לוקחת אותנו ללי ניר למקורותיה של המסורת חוצת הדורות ופותחת הגרונות. והשנה - חיבור מפתיע: הנכד של המשוררת, הנכד של המלחין ושלושה נכדים של הסולנית הראשונה - על אותה במה

קנטטת הבנים הולחנה כולה על ידי דוד זהבי לחג הבנים של המחזור החמישי בשנת 1957. הטקסטים, שנכתבו על ידי משה טבנקין, צביה כצנלסון וחיה ורד, נבחרו בידי צוות מבני המחזור החמישי ואושרו על ידי בנימין חכלילי ויוסקה רבינוביץ. את הסולו הראשון, "כגבעול ירקרק", ביצעה שלומית רז, בת המחזור. סולו "שערי האפיר" בוצע לראשונה על ידי אפרים הילר.

הקנטטה ליוותה אותי משנות ילדותי בבית ההורים. הייתי יושבת בחזרות כשאבא שלי מנצח על הכול ואמא שרה במקלה. בשנים הראשונות ביצעה את הקנטטה מקהלת החברים, מתוגברת בבני המחזור והוריהם - שעליהם חלה אז חובת השתתפות - ותזמורת גדולה.

עם השנים הצטמצמה התזמורת, ואת הקנטטה שרה מקהלה בליווי פסנתר. כשכיתת "הדס" (מחזור 20) התקבלה לחברות, הוסיף דוד שיר לכבוד רפי זהבי, בנו, אבל הוא לא תפס מקום של קבע ברפרטואר ולא הושר לאחר מכן.

בסוף שנות השמונים - תחילת התשעים, החלפתי את אבא שלי בעבודה עם המקלה ובניצוח, ובשנים הראשונות אני ניצחתי והוא ליווה בפסנתר. בשנת 1995 הקלטנו (בעזרת אבי פיינטוך) פלייבק ליווי לפי הפרטיטורה המקורית של דוד זהבי.

כמה שנים לאחר שהתחלתי לנצח על הקנטטה הבנתי שאי אפשר לחייב את בני המחזור ואת ההורים לשיר. וכך היו חגי בנים שרק המקלה "הקבועה" ביצעה את הקנטטה. בחלוף הזמן, כשבגרו בני המחזור הראשונים, אלו ששרו בצעירותם את הקנטטה, והפכו בעצמם להורי י"ב - חודשה המסורת שבני הכיתה וההורים עולים אל הבמה לשיר, מרצונם החופשי הפעם.

כגבעול ירקרק

לי באופן אישי היה חשוב מאוד להמשיך את שירת הקנטטה גם אם בני ובנות המחזור לא כל כך ששים לשיר. זו יצירה שנכתבה כאן, למקום הזה, לאירוע שמייחד את הקהילה הזו. וכדברי יגאל אלון: "עם שאינו יודע את עברו, ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפל".

כל שנה, באהבה גדולה, אני מוכנה ללמד שוב ושוב את הנוער ואת הוריו את היצירה הזו, שכולה שלנו, ולשמר את המסורת היפה הזו.

בשבוע הבא נחגוג את חג הבנים של כיתת רותם, והשנה ישנו חיבור מיוחד בקנטטה - את מילות השיר "כגבעול ירקרק" כתבה צביה כצנלסון, סבתו של יונתן בן צבי, בן המחזור; על הלחן חתום דוד זהבי, סבו של נווה זהבי, בן המחזור; את השיר שרה לראשונה שלומית רז, סבתם של שלושה מבני המחזור - אלה וגיא שיפמן ועומר נימרי. סגירת מעגל, או אולי, המשך שירה חוצת דורות.

ללי ניר

צדק זה לא רק כוכב

עוולות השחיתות השלטונית צפות והעבודה האמיתית מתחילה עכשיו. בשביל התיקון האמיתי עלינו להסביר לילדים שהשונה מאיתנו לאו דווקא שונא אותנו ושעל פערים ניתן לגשר. לביא רייך לא עוצר עד שהמציאות העקומה תתיישר

בגיל שלוש ציירתי איש רע מאחורי סורגים, למה? לא יודע. אבל כנראה שכבר אז חשבתי שככה צריך להיות. התמימות הילדותית החולפת בעולם הזה צועדת בשנים הראשונות לחיים יד ביד עם הצדק. אנחנו בוכים כשלוקחים לנו משהו מהידיים, כועסים כשמעליבים אותנו והולכים לבקש עזרה כשפוגעים בנו. אינסטינקטיבית לגמרי, חוש הצדק שלנו מתעורר לחיים. ברוב המקרים החוש הזה מתנוון או לכל הפחות נכנס לאיזון מגירה ונועל את עצמו מבפנים. ולא, בעולם שכזה, יוציא את בעליו מדעתו. אבל הוא שם תמיד, מתחבא איפשהו, וכשמזמינים הוא פורץ החוצה בכל הכוח. והוא שם בכלפור הגדים. כמו ילד שעשה משהו רע ויושב עכשיו בצד לחשוב על מה שעשה, ככה צריך להיות אדם שנאשם בפלילים; בצד, מחוץ לחיים הפוליטיים, בלי יכולת השפעה על חיינו. היגיון פשוט והכרחי שחיה למוציאים לאור.

התחיל בחינוך

הצדק עוד רחוק, והעבודה האמיתית מתחילה רק עכשיו. ידענו את זה בתחילת המאבק ואנחנו בטוחים בזה עוד יותר עכשיו. הקרע בעם גדול מתמיד, השנאה לאחר והפחד מהשונה התערבבו מזמן, ועוולות השחיתות השלטונית צפות אט-אט אל פני השטח. אבל יש תקווה. אנחנו התקווה. קמה פה תנועה אזרחית עיקשת ונחושה שכמוה לא נראתה בארץ, אנשים שחוש הצדק לא נתן להם מנוח בשנה האחרונה, ולא ייתן להם כזו עד שהמציאות העקומה תתיישר. בואו, תצטרפו.

כמו שמרטין לותר קינג אמר: "אינני מפקד מעריצותם של הרעים, אלא מאדישותם של הטובים". אל לנו לשתוק מול חוסר צדק.

אנחנו אולי יכולים לשנות את ההווה, אבל בשביל התיקון האמיתי עלינו להתחיל מלמטה, בחינוך, להסביר לילדים שהשונה מאיתנו לאו דווקא שונא אותנו, שעל הפחד צריך להתגבר ועל הפערים ניתן לגשר.

בשני בלילה בדרך חזרה לכיכר רבין, אחרי טבילה במזרקה בכיכר הבימה, נזכרתי באמירה של מרגרט מיד. אולי זאת הכותרת המתאימה מכול למחאה הזאת: "לעולם אל תטילו ספק בכך שקבוצה קטנה של אזרחים מודאגים ואכפתיים יכולה לשנות את העולם. זה הדבר היחיד שאי פעם הביא לשינוי".

לביא רייך

רוצים להשמיע דעתכם?
 כתבו לנו: pinatnaani@gmail.com

השבת השחורה

מיה קסטרו

לציון 75 שנה לפשיטת הבריטים על היישוב היהודי בארץ ולמעצרים של רבים, בהם אנשי נען, אספנו קטעי מכתבים מהמעצר ודרישות שלום מהילדים בבית

בשבת, 29 ביוני 1946, פשטו יחידות בריטיות על היישובים העבריים בתגובה על פעולת ליל הגשרים שביצע הפלמ"ח כשבועיים קודם לכן, וזאת במטרה לפגוע ב"הגנה" ובהנהגת היישוב. נאסרו מנהיגים מרכזיים, אלפי חברי "הגנה" נלקחו למחנות המעצר בלטרון וברפיה. מחסן הנשק המרכזי של ה"הגנה" ביגור נתפס. עם בוקר פרצו הבריטים לחצר המשק והחלו לבדוק את זהותם של האנשים. חברי נען גילו התנגדות סבילה וסירבו להדהות. הבריטים ערכו חיפושים במשך כמה שעות. ואף שהפעילו את מיטב מכשירי הגילוי, לא נמצאו נשק ותחמושת ולא מסמכים. רוב הגברים הבוגרים ובני חברת הנוער נעצרו ונלקחו למחנות מעצר בלטרון וברפיה. מספרם היה למעלה ממאתיים. את החזקת המשק נטלו על עצמם הנשים, הילדים ומתנדבים מבחוץ. הגברים היו עצורים כמה חודשים, והתקשורת עם הבית הייתה באמצעות מכתבים. בתקופה הראשונה נשלחו לעצורים עם כל עלון "לחברים" דרישות שלום ודברי ילדים.

מקורות

- עמוס שפירס, קיבוץ נען: ביוגרפיה של מקום
- מרדכי נאור, השבת השחורה

קלרה יקירתי, שלום רב לך!

מצטער אני מאוד שאת מכתבי את לא יכולה לקרוא, והנך זקוקה לעזרה. אבל מה לעשות. הנייר הוא לא טוב וצריך להשתמש בו במינימום, לכן הצפיפות בכתב ואי-הניקוד.

הנני מקווה שלזיקה ודאי עוזרת לך לקרוא את דברי ואין הדבר כה מכביד עלייך. מחוץ לזה צריך להוציא את כל הטוב שיש במצבים רעים – תלמידי קצת עברית גם במכתביי.

ובכן, אעשה ניסיון ראשון לכתוב לך קצת על עולם חיי, חיינו. יד איתנים ברוטלית ואכזרית עקרה אותנו מידי יקירינו ומקרקע חיינו ותלטל אותנו ל-ד' אמות של גדרי תיל ומשמרות. כבסרט נע השתלשלו הדברים והמעבר החד והחרף להווי של "עצורים" היה בו כדי להמם, ובאמת היינו המומים למרות הליצנות, בדיחות הדעת והבזבז לשומרינו. התרוצצנו מצרף לצרף מקצה אחד של המחנה למשנהו, אבל הייתה זו התרוצצות של כבולים בסוגר ...

קצת לצורת המחנה. צריפים ארוכים-ארוכים ואפורים על גנותיהם המקומרים הדומים אחד לשני כשתי טיפות מים, מוקפים גדרי תיל וסבך דוקרני עליו, גדרי תיל וחוטטים דוקרניים מחושמלים. לא ירק צמח ולא גוון פרח, רק מדרכות האבן המרוצפות בין צרף לצרף. אי אפור ומגודר בתוך עמק אילון היפה המשתרע לרגלי הרי יהודה. טוב להפליג – ולו רק בעיניך – מעבר לגדרות להרי יהודה המזדקרים אל מול פני האופק.

קלרה ואלעזר גולני | צילום: אוסף אריה פק

יש חיות וכושר יצירה לאדם היהודי גם בין גדרות. אורגנו החיים במידה האפשרית, הוקמו חוגים לידיעת הארץ, שפות, מדיניות ציונית, סוציולוגיה, כימיה, טכנולוגיה ועוד ועוד.

ומה לכתוב לך עוד – על געגועים וכמיהה עד כלות הנפש בכדי לראותך לכל הפחות רגע אחד ואפילו מרחוק... אין בכוחי וביכולתי...

את הספרים והמשקפיים קיבלתי. כדרישת שלום ממך הם היו, וכה שמחתי להם. כמה אני מצטער שאין לי שום ידיעה ישירה ממך. הייתי מאוד שמח לו הייתי יודע משהו על חייך כעת וששלוך טוב ואין את דואבת וסובלת. הן לא כדאי להצטער. זה לא עוזר, וגם מהצרות בקרוב ניפטר.

בתקווה להתראות בקרוב,

שלך אלעזר

ד"ש לזיקה

חזים ארזא עזר 18
השבת השחורה קטן?
חומנים אבק בצי
השן באר
"סיפור מקומי" - נען

פינתנען

חנה נאור ובנותיה אורנה (אוקו), מיכל (אשל) ואילנה | צילום: אוסף אריה פק

לאבא של אורנה

אני כבר יודעת יפה לשחות, עוברת לכל אורך הבריכה. בשבת הייתה מסיבת יום הולדת לגלעד ומיכל, ואני אמרתי לשרה שבקרוב יהיה לי יום הולדת, אבל אני לא רוצה שהמסיבה תהיה עד שאבא שלי ישוב. נשיקות ממני וממיכל (12.8.1946)

לאבא של בתיה והתינוקת החדשה

בתיה מרגישה טוב, מוסרת שלום לאבא. רוצה שאבא יבוא, וגם אמא והאחות הקטנה יבואו, ולא ייסעו יותר. (12.8.1946)

מושקה גלעד ובנותיה בתיה (ישראל) וצביה (שורץ) | צילום: אוסף אריה פק

לאבא של נילי

נילי רוצה לשלוח לאבא בובה, "שתוכל לשחק בה ושלא יהיה לך עצוב". אני יודעת כבר לעשות צפרדע בטבעות של חצר המשחקים ... אני מתעמלת יפה ולא מרגיזה את אימא. דרישת שלום לדוד מבית השיטה ולאבא של יפתח. יפתח מבקש שאבא והדודים יבואו כבר לראות איך הוא שוחה. (15.8.1946)

נעמי | צילום: אוסף אריה פק

דני ולירא ואחות נעמי (דני) | צילום: אוסף אריה פק

לאבא של דני ונעמי

שלום לך אבא,

אני מתגעגע אליך מאוד מאוד. ורוצה שתשוב כבר הביתה. תודה רבה בעד החרב הקטנה ששלחת לי, תעשה עוד הרבה עבודות יפות, ותביא לי אותם. היום היה לנעמי יום הולדת וחבל שלא היית בבית, לא עשינו מסיבה כי אימא אמרה שבלי אבא, המסיבה לא תהיה יפה. נעשה את המסיבה יחד אתך. מחר נשלח תמונות חדשות בשביל המסגרת שעשית. שלום לך והרבה הרבה נשיקות מדני, נעמי ואמא (15.8.1946)

רפ"ח 21.10.46

שלום שרה,

אחרי ביקור אמרתי מיד לכתוב, אך דחיתי זאת מיום ליום. אי אפשר היה להתרכז, לא היתה אפשרות לרכז את ההרגשות, את הרשמים, את התחושות הממלאות אותך. תהיה זו מליצה אם אמר "הייתי שיכור", אך כך הייתי! מלא שמחה, הרגשה של משהו גדול וחשוב, אך גם הייתי המום!

...רק היום אני מתחיל לאסוף אותם, את הרגעים אחד לאחד, כאן מבט עין, שם מראה פנים וכאן צליל קול, ויפתח ממוזג עם כל זה, והנה הוא גם מתגלה עצמו, איך אמר: "אמא, את גוזלת את כל הרגעים".

היום אני סופר את הימים מחדש: יום אחרי הביקור, יומיים אחרי הביקור וכו'. יום שממלא אותך מעורב בהרגשות נעימות מלאות כמיהה וגעגועים וצער חרישי, על כן הרגשות אנושיות אקרא להן. אתנחם ואתחזק.

ואיך הרגשתך, ואיך פגשת בשוכך את הבת, בתנו הקטנה, ויפתח החברמן איך הוא נתרשם מן הביקור, איך זה השפיע על קטן גדול זה, דומני כי התנהגותנו וליצנתנו בפגישה השרתה עליו רוח טובה. כתיבי לי שרי, עליו ועל מיכל, זו הקטנה מתחילה לתפוס מקום אצלי. אני תופס עצמי מדי פעם והנה אני חושב על קטנטונת זו.

שמעתי כי החורף הוריד את הגשם הראשון בנען, וגם כאן התחילו הלילות להיות יותר קרים, על כן שרה שלחי לי סודר ...

היום התחלתי לעבוד, וכבר הכנתי צעצוע אחד ליפתח, זהו מתעמל על מקבילות. אני חושב כי יפתח ישמח על זאת. מחר אני מתחיל בדבר חדש, כך שלביקור הבא יהיו בידי כמה מתנות ליפתח וכן גם למיכל משהו, אך זהו סוד.

שלום ולהתראות, אבא

ליפתח אכתוב בפעם הבאה, קיבלתי את מתנתו מערב סיום הימות. בנן ועלייתו לבית הספר. מסרי לו את כל איחולי ללימודיו.

מי אתם כיתת רותם?

צילום: אסנת יצחקי

בני ובנות י"ב יוצאים לדרך חדשה, מספרים לאן מועדות פניהם ומזמינים לאירועי חג הבנים:

- 13.7 אסיפה חגיגית
- 16.7 ערב החג

רותם במספרים:

- 14 נערים ו-7 נערות
- 12 חבריה יוצאים לשנת שירות
- מחזור 65 בנען
- מחזור שני המתקבל ל"חברות מותנית"

דרך צלמה, משאפת ואמחה!

אורית פרגון

יוצאת לשנת שירות בכפר הנוער אלוני יצחק

אלה גפן

יוצאת לשנת שירות בכפר הילדים מגדים

יתתן בן צבי

יוצא לשנת שירות במתחם נעמן

עומר כץ

יוצא לשנת שירות בחלוץ

איתמר שניא

מתגייס לצה"ל

אנבר קולודנר

יוצא לשנת שירות בכפר הנוער מאיר שפיה

נמר הויז

מתגייס לצה"ל

ניא שיפמן

יוצא לשנת שירות בפנימיית בית השנטי

רז דרין

יוצאת לשנת שירות מבואות עירון

עומר נימרי

יוצא בחוות הנוער הציוני

נרד פוקס

יוצא לשנת שירות בכפר הילדים נרדים

אלון טל

ממשיך ללמוד

ענבר בן ארי

יוצאת לשנת שירות במחנות העולים

קאתי אולמן

מתגייסת לצה"ל

אלה שיפמן

יוצאת לשנת שירות בחוות תלמים

עומר חמו

מתגייס לצה"ל

אורי גלעד

יוצא לשנת שירות בפנימיית מבואות עירון

שלמה כורש

מתגייס לצה"ל

מיה זרבי

מתגייס לצה"ל

ליה אלוני

מתגייסת לצה"ל

בן שאג

מתגייס לצה"ל

המילון המקוצר למושגי שנת בר מצווה

גדלתם במקום אחר ואין לכם מושג מה זה מוות הפוך? נולדתם בנען ועדיין לא פיצחתם מה זה מסיבת אוזניות? מרגישים אבודים? המדריך הממוקד הזה יעשה לכם קצת סדר

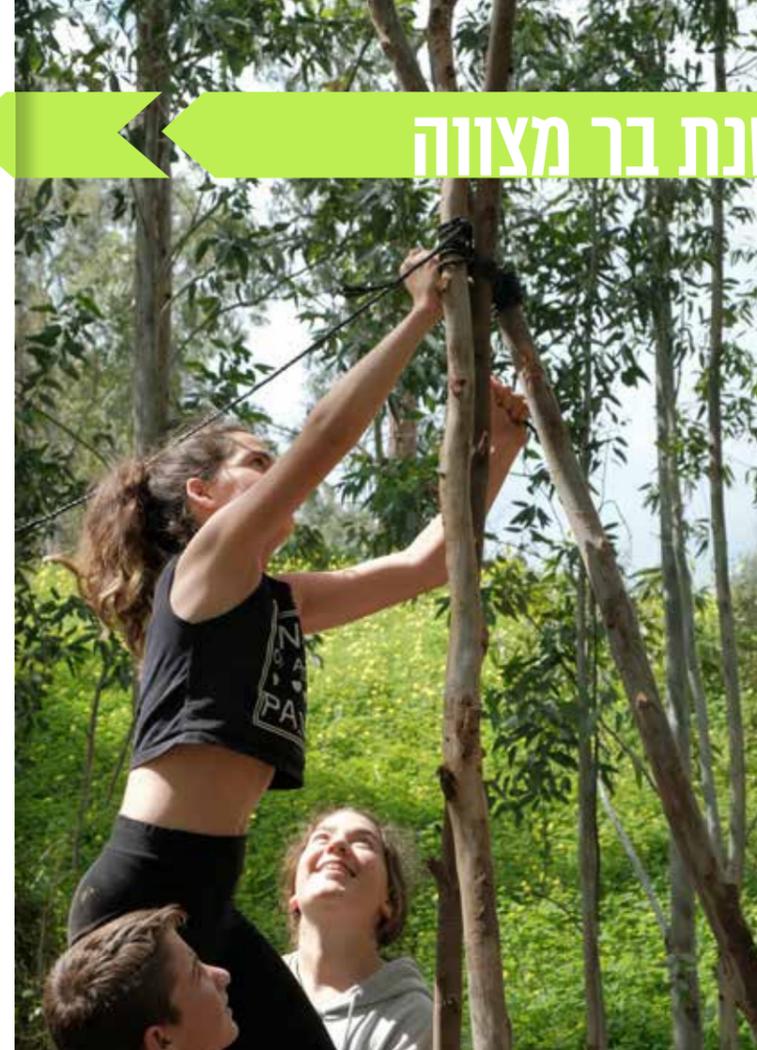
מוות ומוות הפוך. תרגילי קפיצות מגשר החבלים (עיין ערך) שזכו לשמות הכי מלחיצים שיש. לא להיבהל מהמורבידיות, עד היום כולם יצאו בחיים (חמסה חמסה).

חלוץ בודד. למרות השם, לא מדובר כאן במערך המועדף על ניר קלינגר והפועל ת"א. הנערים הצעירים נשלחים בחוליות קטנות, עם אור ראשון, לבנות מחסה ולהסתדר לבד במשך יום שלם באחת מהחורשות שמסביב לקיבוץ. טלפונים מחוץ לתחום, גם אוכל מהבית.

מחנה עצמאי. גם כאן לא מדובר במחאת חסרי הדיור בנען אלא בבניית מחנה קבוצתי מחוץ לתחומי הקיבוץ, שבניגוד לחלוץ הבודד, במשימה זו נשארים ללילה. הוותיקים עוד זוכרים את משחק "גניבת הדגל" המסורתי שבוטל (רחמנא ליצלן) עקב חשש אמיתי לשלומם של המשתתפים.

מפגן אש.

גולת הכותרת של שנת הבר מצווה, וזו שגם חותמת אותה. מורשת מימי הפלמ"ח שסימלה את המעבר מילדות לבגרות ושרדה עד ימינו. מה שהתחיל ככתובת אש בודדת (עלה והגשם), הפך עם השנים למופע אש אור-קולי עצום ממדים של כתובות אש, מזרקות גיצים, מוזיקה קצבית והפגנת יכולת מרשימה של בני הכיתה.

מקומים מחנה. לומדים להיסתדר בשטח | צילום: ארכיון קיבוץ נען

ענר חתואל

גשר חבלים. הגרסה המקומית לגשר המיתרים, רק בלי ההפגנות והרכבת הקלה. כל שנה במהלך יוני ויולי מעטרים את שמי הקיבוץ שני מגדלי מתכת באדום-לבן שהם לב ליבו של מפגן האש וביניהם נמתחים שני חבלים. על הגשר מבוצעים תרגילי הקפיצות הנועזים שמבצעים הנערים הצעירים. אז אולי אין בנען אף נהר, אבל גשר יש גם יש.

השבעה. האירוע שפותח את השנה. פעולה ראשונה בחסות המדריכים. המועד נשמר בקנאות בסוד עד לרגע האמת. בתוכנית: א"ש לילה, כתובת אש וחתומה מחייבת על "עשרת הדיברות" - חוקי ברזל שילוו את הקבוצה.

קפיצת ברזנט. לא מספיק כל האש והפעלולים על גשר החבלים, הנערים מתבקשים גם לזנק במהלך המפגן מגובה שתי קומות אל יריעת ברזנט שאותה מותחים בני החטיבה. סמי הכבאי מחוויר מקנאה.

מסיבת שעונים. פעם-פעם שעון יד היה הדבר הכי נחשק שגנע בר מצווה היה יכול לקבל. היום נשארו עם מסיבת הפתעה שמפיקים ההורים בחשאיות גמורה. השעון מבליח לפעמים כמתנה, אך יש שנים שעומד בפינה.

מסיבת אוזניות. האפטר פארטי של המפגן. מסורת ותיקה בקיבוץ היא שהחטיבה הבוגרת מארגנת מסיבת ריקודים מיוחדת לנערי המצווה, לאחר המפגן. מסורת שהתחילה עוד בימים האנלוגים של הפטיפון במועדון החטיבה המיתולוגי ונמשך עד שזה הפך לבית מגורים, ומאז למסיבת אוזניות. כזו שרק מי שהאוזניות לאוזניו שותף לקצב של חבריו.

מדריכים צעירים. אם התמדת כמד"צ בכיתה י', יש סיכוי לא רע שבכיתה י"א תיבחר לתפקיד הנכסף של מדריך צעיר בשנת בר המצווה ותצטרף למדריכים הבוגרים. ואל תתבלבלו, הם עובדים קשה.

ליפופים.

חודשים ארוכים לפני מפגן האש עוסקים הנערים הצעירים בכריכת סמרטוטים על בזנטים ועמודים ויצירה של אותיות שיוצרות משפטים באורכים משתנים, רק כדי שיהיה אפשר להעלות אותם באש בערב החגיגי. התוצאה היא משפטים גנרים (להלן, עלה והגשם) ועד כיד הדמיון הטובה על הנערים ומדריכיהם. בסוף, לא משנה כמה התאמצת, תמיד יהיו אלה שיבואו למחרת וישאלו, "אז מה בעצם היה כתוב שם?"

הוריקן / שמש / צבעוני. שמות של תרגילי פרימיום מורכבים במיוחד על גשר החבלים. אם תשמעו את הכרוז מכריז על ביצוע של אחד מאלה, תדעו שלפניכם מפגן איכותי. אל תנסו את זה בבית.

מזל טוב. אל תשכחו ליהנות.

קפיצת ברזנט. מזנקים באומץ | צילום: ארכיון קיבוץ נען

היכון, מתח, קפוצ'! בני הכיתה מותחים את הברזנט | צילום: אילת רוטנברג

ליפופים. שעות של עבודה על כתובות האש | צילום: ארכיון קיבוץ נען

מוות הפוך. אל תיבהלו מהשם | צילום: ארכיון קיבוץ נען

בני המצוות, בצעו המשימות!

צילום: גלית יערי

את האחריות שרבעה על כתפיהם הם זוכרים טוב, וגם את התקריות המבהילות. הילד שהגיע למיין בעקבות אירועי גניבת הדגל, החניך שהוקפץ על הברזנט והתעופף אל הקרקע, החבלים שנשכחו ונמתחו במבצע הרואי דקה לפני המפגן. תפסנו כמה מדריכי בר מצווה מיתולוגיים מכל הזמנים להסניף קצת אבק מתקנים

עמי וולצ'וק

ימי הזוהר מתחת לחבלים: 1981, מדריך של כיתת מעיין
מה זכור לך במיוחד מאז?

"בעיקר העוצמות של הקשר שנוצר לי עם הכיתה הזו ונשמר עד היום. זוכר גם לילה סוער כמעט רב-נפגעים בגניבת הדגל במחנה עצמאי. בגניבת הדגל כידוע היו הולכים פעם עד הסוף; הכול מותר חוץ מנשק חם וסכינים. סיימנו עם שני פצועים במיין - אחת לכוחותינו והשני (כיום פרופסור ידוע למשפטים) מקרב החתניקים. כשהבוקר עלה המחנה נראה כמו שדה קרב. וכמובן א"ש לילה בפרדסי נגן החשוכים, לומדים ללכת בשקט על עלים ומתקיפים את שומרי בית הביטחון (שני הורים מנומנמים). עד היום אני שמח ומתרגש כשמבקשים ממני לעשות א"ש לילה".

איזה חידוש הכנסת לשנה?

"ניווט מסכם בחוליות מתל גזר למנזר השתקנים".

אם נעלה אותך הערב לחבלים להדגים מוות הפוך, איך זה ייגמר?

"עושה בקלות. רציתי לעלות אתמול אבל עצרו אותי בכוח".

את מי תיקח איתך למשימת חלוץ בודד ולאן?

"את כיתת מעיין. ברור. כיתה מדהימה ומרגשת. אוהב אותם. ואם יסכימו אז גם א"ש לילה עליי".

גיא לבינגר

ימי הזוהר מתחת לחבלים: 2000, מדריך של כיתת פטל

איזה חידוש הכנסת לשנה?

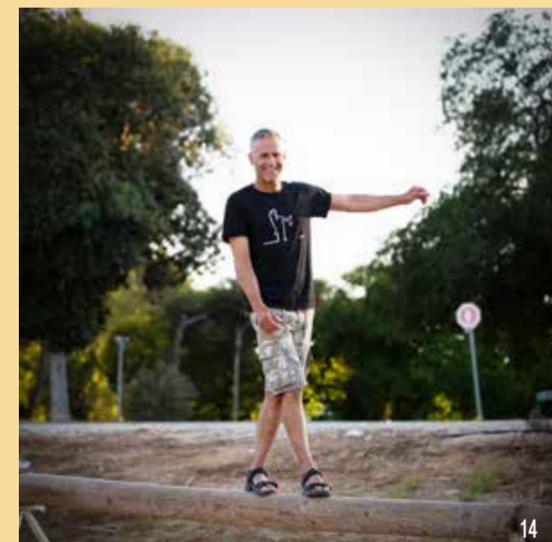
"מופע אולטרה סגול עם כפפות לבנות".

אם נעלה אותך הערב לחבלים להדגים מוות הפוך, איך זה ייגמר?

"עושה מוות גם ב-360 מעלות".

את מי תיקח איתך למשימת חלוץ בודד ולאן?

"את לירון לתאילנד ועכשיו!"

לירז ברנד

ימי הזוהר מתחת לחבלים: 2001, מדריך של כיתת פקאן

מה זכור לך במיוחד מאז?

"חזרה גרלית, יומיים לפני המפגן, בני החטיבה שמותחים את הברזנט מקפיצים בסוף את אחד הילדים. עם כל האדרנלין וההתלהבות הם יצאו קצת מאוזון, והילד (השם שמור במערכת) הוקפץ החוצה ונחת על גבו על האדמה. במשך כמה שניות שנראו כמו נצח הוא שכב בשקט בלי לזוז, ואף אחד מאיתנו לא העז לגעת בו. אחרי כמה רגעים מפחידים הגיע אחד האבות בריצה ובדק אותו. למזלנו זה נגמר טוב וחזרנו לנשום. אם אני זוכר נכון, במפגן עצמו ביטלנו את ההקפצה".

איזה חידוש הכנסת לשנה?

"כמה ימים לפני המפגן ראינו שיש ירידת מתח אצל החברה ושהידיים של כולם כבר קרועות וחבושות, אז עשינו להם א"ש לילה בהפתעה לשבירת שגרה. לדעתי הנהל הזה המשך גם כמה שנים אחריו".

אם נעלה אותך הערב לחבלים להדגים מוות הפוך, איך זה ייגמר?

"סיכוי גבוה שהתרגיל יסתיים באמת במוות הפוך".

את מי תיקח איתך למשימת חלוץ בודד ולאן?

"לוקח איתי את השק"ש והולך להשלים שעות שינה, ממש לא משנה איפה".

עילי זליגמן, שי קופיט וקרנית חלופ

ימי הזוהר מתחת לחבלים: 2008, מדריכים של כיתת קסם

מה זכור לכם במיוחד מאז?

"שכחנו למתוח את החבלים בערב המפגן. היינו כל כך עסוקים בהתארגנויות שפספסנו את זה. ברגע שהילדים עלו לבמה לשיר עם מקהללי, אחד המדריכים הצעירים שאל מה עם החבלים. במבצע הרואי, תוך כדי שירת המקהלה והקרנת סרטון על מסך שהיה תלוי על המגדלים - מתחתנו את החבלים. אף אחד חוץ מאיתנו לא שם לב לדרמה".

איזה חידוש הכנסתם לשנה?

"במחנה עצמאי עשינו מסע לילי מגיבתון למצפה טל בחולדה. וחידוש נוסף היה קטע ריקוד קצרצר באמצע המפגן".

אם נעלה אתכם הערב לחבלים להדגים מוות הפוך, איך זה ייגמר?

עילי: "מופע משכנע ביד אחת".

שי: "לא עליתי כמדריכה - ולא אעלה היום... אחסוך לעצמי את הפדיחות".

קרנית: "תלוי במזרון שיהיה למטה, כי הפוך זה בטוח יהיה".

את מי תקחו אתכם למשימת חלוץ בודד ולאן?

"נשלח את עילי לבד לשורה. עונש על האיחור שדפק לנו לצילומים".

עומר קרן סדרינס ומורן כוכבא

ימי הזוהר מתחת לחבלים: 2007, מדריכים של כיתת להבה

מה זכור לכם במיוחד מאז?

"במחנה עצמאי הביא אחד הילדים וודקה שהוא מצא בבית. גילינו את זה כשהוא התיז אותה לאש".

איזה חידוש הכנסתם לשנה?

"הרחבנו את שער האש והגבהנו אותו, זה אותו אחד שמתמשים בו עד היום".

אם נעלה אתכם הערב לחבלים להדגים מוות הפוך, איך זה ייגמר?

עומר: "גם בכיתה ד' לא הצלחתי, אז עכשיו?"

מורן: "בהחלט מוכן למשימה".

את מי תקחו אתכם למשימת חלוץ בודד ולאן?

עומר: "לא אכפת לי עם מי ולאן, העיקר שהילדים יישארו בבית".

מורן: "את החבורה מנען - לאלסקה".

עדי וזן קרן

ימי הזוהר מתחת לחבלים: 2002, מדריכים של כיתת זית

מה זכור לכם במיוחד מאז?

"בפעולות חבלים היו ניגשים אלינו ילדים ומבקשים לבצע תרגילים מסוכנים עם שמות שלא הכרנו. זכורה במיוחד קבוצה של בני חזקים נטולי פחד שלא היססו לבצע שום תרגיל וגרמו לנו להרבה דפיקות לב באימונים. כל זאת לפני הגעתו של קובי בלין אבטיחות לנען".

איזה חידוש הכנסתם לשנה?

"ערכנו את המפגן לראשונה בשטח שבו עומד היום הגני"ש (למורת רוחם של חלק מדיירי השכונה הקרובה) לאחר שבשטח ששימש עד אז למפגן נבנתה שכונת דקלים. בנוסף בוצע לראשונה תרגיל "שמש מדורג", שבו לקחו חלק שלושה חבר'ה שביצעו בדרוג את התרגיל המפורסם".

אם נעלה אתכם הערב לחבלים להדגים מוות הפוך, איך זה ייגמר?

"שאלה קשה. נבדוק באחד האימונים הקרובים. תשובה בגיליון הבא".

את מי תקחו אתכם למשימת חלוץ בודד ולאן?

"בשביל שלום בית, נגיד שניקח אחד את השני. הלוקיישן: "אבוקדו זקן", שם נהגו בעבר למקם את אחת הקבוצות בחלוץ בודד".

בני המצוות, בצעו המשימות!

ימי הזוהר מתחת לחבלים: 1994, מדריך של כיתת רימון

מה זכור לך במיוחד מאז?

"במהלך משימת חלוץ הבודד, הגענו צוות המדריכים לבקר קבוצה של חלוצים בודדים שמוקמו בחורשת שורה. יש לציין שבאותה תקופה לא היו שומרים שאבטחו את הילדים בשטח. מיד עם הגיענו תפסה אותנו אחת החלוצות בצעקות שאחד מהחלוצים עזב את המחנה וברח לכיוון הבית.

מבלי להניד עפעף הקמתי חפ"ק ומיד שלחתי צוות סירת בפיקוד אל"מ ע' (אז מדריך צעיר בשם עמרי גונן) לאיתור הנעדר. טלפון נייד עוד לא היה ואפילו מכשירי קשר לא היו ברשותנו. מרחוק צפיתי בחיפוש במשקפת מאולתרת. לאחר כחצי שעה הגיע אל"מ ע' בריצה מהירה וסיפר שהחלוץ הסורר נצפה נכנס לביתו. אני לא יודע מה היו עושים לי היום, כנראה שהיית עולה בפני ועדת חקירה ממשלתית".

איזה חידוש הכנסת לשנה?

"בשנות ה-90 הבטיחות במפגן עוד לא הייתה עניין מובן מאליו. המדריכים הצעירים איישו את עמדות הזנקת הברזנט, שילוח האומגה ושחרור האומגה, המדריך הבוגר ישב בעמדת הקונטרול ועזר עם התאורה והסאונד ולא היו מדריכים מתחת לחבלים לשמור על החניכים למקרה שייפלו (והם נפלו מדי פעם). אני החלטתי שאעזוב את עמדת המנהלה ואהיה ליד החבלים. האמת שלא היה לזה קשר לבטיחות, רק רציתי להנחות את החניכים בביצוע התרגילים. בפועל יצא לי ולעוזרי הנאמן לתפוס כמה חניכים שכמעט התרסקו מהגשר, ובכך בשנה זו לא נרשמו חניכים ששברו יד או רגל".

אם נעלה אותך הערב לחבלים להדגים מוות הפוך, איך זה ייגמר?

"ממרום גילי ומשקלי לא בטוח שהחבלים יצליחו לעמוד במבחן".

את מי תיקח איתך למשימת חלוץ בודד ולאן?

"הייתי לוקח את מדריך הבר מצווה שלי - יוספי פוקס. הייתי דן איתו על איך השתנה מוסד החלוץ הבודד משנות ה-80 - אז היו זורקים קבוצה של 2-3 חניכים רחוק מנקודת יישוב ליום שלם, כשעיקר העיסוק היה לבנות מחנה שלם, לעומת היום - קבוצה של 7-8 ילדים שכל עיסוקם זה להכין אוכל. יוספי היה מדריך מצחיק שסיפר בדיחות, הציב לנו שאלות על מהות החיים. אז אם הייתה לי הזדמנות הייתי מזקק איתו את שאלתו הקבועה: 'למה האחרונים תמיד בסוף?'"

יואב דיין

ימי הזוהר מתחת לחבלים: 1990, מדריך של כיתת שעורה

מה זכור לך במיוחד מאז?

"זוכר שהיה לנו יכוח עם רונית די-נור אם לקיים את גניבת הדגל. היא ביקשה לבטל את זה, שכנענו אותה בנחיצות הגיבוש ורוח הצוות".

איזה חידוש הכנסת לשנה?

"לא זכור לי חידוש כלשהו. כנראה שמרנו בקנאות על המסורת".

אם נעלה אותך הערב לחבלים להדגים מוות הפוך, איך זה ייגמר?

"יש מצב שזה היה נגמר על הגב. ובכל מקרה בטוח עם גב תפוס".

את מי תיקח איתך למשימת חלוץ בודד ולאן?

"את המשפחה שלי, לדשא ליד הבית. אבל עם סירים מוכנים מראש של זוהר. הסטנדרטים עלו מאז".

משה פרל

ימי הזוהר מתחת לחבלים: 1989, מדריך של כיתת ארז

מה זכור לך במיוחד מאז?

"כיתה סוערת ושנה של מסורת, מסורת, ועוד מסורת".

איזה חידוש הכנסת לשנה?

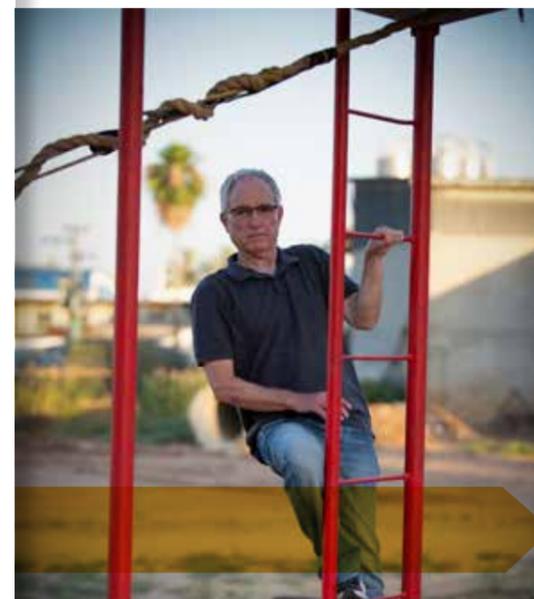
"פירוטכניקה ששילבנו במפגן".

אם נעלה אותך הערב לחבלים להדגים מוות הפוך, איך זה ייגמר?

"לא יכול. קבעתי עם דורית ללכת לכולנו".

את מי תיקח איתך למשימת חלוץ בודד ולאן?

"את שני בתי, ללונדון. חוויה מתקנת. כי כשהיא הייתה בכיתה ז' היינו בשליחות בלונדון והיא נאלצה להפסיד את שנת בר המצווה. ובכלל מחכה שהנכדים שלנו יגיעו לכיתה ז'".

בחזרה למפגן 2

בקבלת הפנים היא התחבאה מאחורי אקליפטוס, אבל ברגע האמת קפצה כמו גדולה מהמתקנים, כי מי רוצה לפשל כשהיא מאוהבת נואשות במדריכים שלה - הוא עוד מתענג על חוויית שער האש, מתלהב ממערכת הסטריאו שרכש לעצמו ומגדיר את הערב ההוא כמאושר בחייו - גבי ויאיר שמים את הציניות בצד ומתרגשים

נכנסת בקיר < גבי אולמן נאור

עד היום אני מתלבטת מה אני מרגישה כשאני צופה במפגן האש שלנו. האם דגדוג ממכר של גאוות יחידה וצמרמורת, או ניתוק רגשי שתוהה מה זה הדבר הזה לעזאזל, ומה הסיפור עם הילדים האלו שמאובטחים לחבלים, מטפסים על קירות וקופצים לתוך ברזנט?

אין לי תשובה לעצמי מה עמדת בנושא. כנראה שטרם גובשה. בכל זאת עברו רק שלושים ומשהו שנה מאז שתיזתי שם בעצמי, והג'ינס מכיתה ז' עדיין עולה עליי בקלות כמו הקלות שבה אני יורדת ירידת רוכב. הכול עוד טרי.

אני חושבת שמי שלא חי פה, מסתכל על זה בתימהון. לפעמים נראה כאילו אנחנו מגייסים את בני המצוות שלנו לצבא שבו צריך להוכיח אומץ כבר בגיל 13, לקפוץ ממתקנים, להלך על חבלים ולגלוש באומגה מגבהים.

אני הייתי פחדנית. אבל בגלל שהייתי מאוהבת במדריכי הבר מצווה שלנו (שמים שמור במערכת) - קפצתי, זחלתי, גלשתי, ובעיקר הושפלתי כשהייתי צריכה לעבור את הקיר במפגן שבע פעמים רק כדי לסדר את התור על גשר החבלים.

אבל מה זה קיר מול הסיוט של קבלת האורחים בדשא. עוגמת הנפש התחילה בפתק שבו נכתב שזכינו להיות ליד האקליפטוסים שמול הנהלת חשבונות (דאז), איך תמיד דופקים אותנו, מיררתי בבכי, גם אילן היה שם באותו מיקום. אני רוצה שנהיה באמצע של האמצע, בתוך הפיקוסים, ומצידי שציפור תחרבן עליי דקה לפני המפגן. אמא שלי שהייתה עסוקה בלקצר לי חצאית שהיא קנתה לי במיוחד לאירוע ב'טופר', סיננה שזה לא מה שחשוב ואף אחד ממילא לא זוכר מהאירוע הזה כלום. כמובן שאת החצאית מ'טופר' לא לבשתי. העדפתי להיראות כמו כולם, עם הבגדים שנתנו לנו במחסן.

כל הערב התחבאתי מאחורי האקליפטוס, מתביישת ללחוץ ידיים לאורחים שאני לא מכירה. מתברר שגם הם לא הכירו אותי, כי כשפתחתי את המתנות בלילה אי אפשר היה לפספס את העובדה שרובן היו מיועדות לבן, כי גבי כידוע זה שם של זכר! אפילו החצאית של 'טופר' לא הייתה עוזרת לי כאן.

אז מה אני מרגישה כשאני חולפת בימים אלו על הכביש ליד שטח המפגן?

העיניים נמשכות בלי שליטה לחבלים המוכרים, מנסה לשים את הציניות בצד, ונזכרת כמה כיף היה בתקופת ההכנות למפגן, כמה חיכינו להגיד 'אנו נכונים', לעבור בשער האש, נו, איך אני יכולה לא להתרגש?

כי מה לעשות, יש רגעים שבהם כל הקלישאות נכונות - מקום, ריח וזיכרונות ילדות הם החיבור הכי חזק לרגש, ועם רגש אני לא מתעסקת.

זיקוקים בלב < יאיר אשל

החיים חולפים להם, יום רודף יום, והנה בעת כתיבת הטור אני קיים כבר 14,596 ימים (אל תתלהבו, השתמשתי במחשבון). כרגע תקופה אינטנסיבית בחיי עם שלושה קטנים. בהמשך, כשיגדלו ילדיי, אמור להיות קל יותר, ככה אומרים. אני מאמין וזורם.

אני רוצה לספר לכם שאני חי כל יום כאילו זה יומי האחרון ומעניק משמעות לכל יום ולכל רגע. שאני נוצר בלבי כל נשימה וחי במודעות מלאה. זה מה שאני רוצה לספר לכם. הבעיה היא שאז אשקר לכם ולעצמי. רוב הימים שגרתיים וסתמיים. יחד עם זאת, יש יום אחד שעד היום אני מכריז עליו כיום הטוב בחיי. וכן ידידי, זהו יום המפגן. יום שזוקק לכדי שלמות טהורה.

אננם מבחינה ביצועית, לא הצלחתי באימונים ולכן גם לא זכיתי לבצע את תרגיל ה'מוות' הידוע, ואולי יש לי צריבה קטנה באגו בעקבות זה, אבל חוץ מזה, באמת יום מושלם. ולמה? פשוט כי זה היה מדהים וזה התחיל עוד מהבוקר. כמעט כל אחד שפגשתי איחל לי מזל טוב. לא ידעתי איך הם ידעו, אבל הרגשתי כמו מלך. עוד ברכה, ועוד ברכה, ושוב אני אומר תודה והלב מתרומם.

ערב המפגן. התרגשות, מתח, אדרנלין, המון מברכים, המון אהבה מורעפת עליי. משפחה, חברים שלי, חברים של המשפחה ואורחת הכבוד - המרפאה בעיסוק שלי מגיל 6, זו שהכי האמינה בי כשכל שאר המטפלים אמרו במילים עדינות שאני שייך לחינוך מיוחד. אגב, היום אני לא בטוח שהם טעו. שירים, ברכות, המתח בשיא. 'היו נכונים', אומר אילן אולמן (הצעיר), 'אנו נכונים' עונה כל כיתת אגוז (אני על סף דמעות כשאני כותב את זה עכשיו) ויאללה, קדימה!

את התרגיל הבודד שלי הצלחתי, ובתור הציפולן של הכיתה זכיתי גם להיות מוקפץ על הברזנט. מושלם!

עוברים בשער האש, תחושת הצלחה בלב, ואז... זיקוקים! ואני... לא יודע מה לעשות עם עצמי מרוב אושר. הלב כמעט מתפוצץ. עוד ברכות, עוד פרגונים, לחיצות ידיים ויאללה הביתה, לפתוח מתנות. וואי וואי, בחלומות הוורודים שלי לא דמיינתי שאקבל כל כך הרבה כסף - 5000 ומשהו שקלים. מספיק למערכת הסטריאו שרציתי, עם מקום לשלושה דיסקים ואפילו נשאר לא מעט להפקיד בבנק.

עכשיו אתם בוודאי מבינים, צריך לתפוס יום ממש מיוחד כדי לנשל את היום הזה מהתואר 'היום הטוב בחיי', לא ככה?

על קיפודים וסקביאס

הם שקטים ומצחיקים והפכו לאחרונה לדיירים קבועים בגינותינו. אך שמוליק קיפוד וחבריו חוטפים לפעמים מחלת עור שעלולה לסכן אותם ומצריכה אשפוז בבית החולים לחיות בר. ד"ר יובל ריטוב עושה לנו הכירות עם היונק הקוצני הקטן ומסביר מה לעשות אם נתקלים באחד שזקוק לעזרה

קלטתם שהקיפודים נכנסו כנראה למסלול קליטה בקיבוץ? יוצא לי לפגוש אותם ברחבי הקיבוץ יותר ויותר. פעם זה היה בעיקר בטוילים עם דובה הכלבה, אבל בזמן האחרון הם כבר ממש דיירים אצלנו בגינה. בוחנים את קווי המגרש המשותף, מסתובבים בין הרגליים, כבר לא מפחדים וממתינים בסבלנות לאכול משאריות האוכל של החתולה.

לעיתים אני מבחין לצערי גם בקיפוד חולה. אחד כזה שמסתובב כשיכור במהלך היום, לרוב עם עור פיל וקוצים מרוטים - קיפוד עם סקביאס.

אז מי הוא השכן החדש בשכונה? קצת על הקיפוד: יונק קטן הפעיל בעיקר בלילה. ניזון מכל הבא ליד - חרקים, חסרי חוליות, פירות ושורשים. בארץ חיים שלושה סוגים: שניים מהם כאן אצלנו בחצר - קיפוד מצוי וקיפוד חולות, השלישי - קיפוד מדברי.

הקוצים נושרים

לכית החולים לחיות בר מובאים לא מעט קיפודים. חלקם קיפודים גורים אשר מסיבה כלשהי איבדו את הוריהם וזקוקים למטפלת מסורה שתגדל אותם עד שיהיו בוגרים דיים לחזור אל הטבע. חלקם סובלים מפציעות שונות, אך הרוב המוחלט מגיע בעקבות מחלת הסקביאס.

הסקביאס (גרב) היא מחלת עור הנגרמת על ידי אקרית מקבוצת פרוקי-רגליים קטנים המשתייכים למחלקת העכבישנים. ביניהם לדוגמה נמצאת קרדית האבק המוכרת. ישנם מינים רבים של סקביאס, חלקם ספציפיים למינים שונים וחלקם מדבקים בין מינים.

שחרור מחלימים בחורשת יכין. הצבע האדום על הגב הוא סימון של בית החולים

קיפוד באינקובטור. חימום, חמצן וטיפול מסור | צילום: יובל ריטוב

האקרית מתחפרת ויוצרת מנהרות בתוך העור, ושם מתיישבת ומתרבה. בעקבות כך, עלולה להיווצר תגובה דלקתית או אלרגית המתבטאת בסימני גרד עזים, אדמומיות ופציעות של ממש העלולות להזדהם וליצור דלקות עור נרחבות. בבעלי חיים קיים מופע עורי נוסף המתבטא בעור קשקשי ונוקשה המזכיר עור פיל (ליכניפיקציה).

בבית החולים אנו מבצעים בדיקה רפואית הכוללת הערכת חומרת המחלה העורית, הערכת זיהום חיידקי משני והערכה כללית של מצבו הגופני של הקיפוד. חומרת המחלה יכולה להתבטא החל מקשקשת קלה באזור המצח והרגליים ועד עור פיל מפושט ואיבוד כלל הקוצים בעור יחד עם מצב סיסטמי ירוד, היפותרמיה וסכנת חיים של ממש. הטיפול לקיפוד יכלול טיפול רפואי ספציפי כנגד הסקביאס וטיפול תומך התואם לחומרת מצבו הגופני - נוזלים, אנטיביוטיקה, חימום ועוד.

קיפודים אלו מתאשפים בבית החולים למשך זמן רב. השלב הראשון הינו שלב התאוששות כללית וייצוב מצבו הגופני של הקיפוד. כל אחד מקבל פיילה מרופדת משלו, עם קערות אוכל ומים אישיות, מקום מסתור קטן ואחות מסורה המעניקה לפי הצורך טיפול תרופתי. בהמשך כאמור, עלול הקיפוד להקריח לחלוטין ובכך לאבד את יכולה ההגנה היחודית שלו. לכן לא יוכל להשתחרר חזרה לטבע עד שיצמיח שוב את כלל קוציו. התהליך נמשך כעשרה שבועות, ולפעמים אף יותר.

לאחר החלמה עורית מלאה מהסקביאס, מקבל הקיפוד מקלחת חיטוי יסודית ומצטרף לחבריו במחלקה ייעודית, שבה מסתובבים כלל הקיפודים בחופשיות עד צמיחת קוצים מלאה. לאחר מכן, משוחררים הקיפודים חזרה למקום שבו נמצאו.

מקפיצים לבית חולים

מצאתי קיפוד מסכן עם סקביאס ואני רוצה לעזור לו, מה עליי לעשות?

דבר ראשון: לא לגעת בו בידיים חשופות! ההדבקה עלולה להיות קלה אמנם, אך מניסיון היא מאוד-מאוד מגרדת. יש לעטות כפפות ולהניח את הקיפוד בקופסת קרטון. כדאי לעשות זאת עם פיסת בד קטנה חד פעמית כדי לא להידקר מהקוצים. את קופסת הקרטון ניתן לרפד במגבת או בנייר עיתון, ובהחלט מומלץ לשים קערת מים שטוחה (אפשר מי סוכר) ומעט אוכל (מזון חתולים מרוכך/ חתיכות פרי קטנות).

כעת מה שנשאר לעשות הוא להעביר את הקיפוד להמשך טיפול. ניתן להעבירו ישירות לספארי, פשוט נותנים את הקופסה לשומר בכניסה בכל שעות היממה או שמדווחים על מציאת הקיפוד לקבוצת "חיבולנס" בפייסבוק - קבוצת מתנדבים נהדרת אשר פועלת ואוספת חיות בר פצועות מכל רחבי הארץ ומעבירה לבית החולים לחיות בר בספארי.

החבר de הכלב

הם מעידים עליה שהיא כלבת בוטיק שאוהבת את החיים, זוללת בתאוה נקטרינות ואבטיחים ומתחזקת הרגלי טיפוח מוקפדים - קבלו את עליזה, הפודלית הננסית כובשת הלבבות, עם פזית ורון עזרי שנפלו שדודים לרגליה הקטנות

« הב. מי אנחנו:

פזית עזרי (54), מזכירה במרפאה, ד"ר לציפורניים יפות וכפות רגליים מטופחות ומתחזקת קליניקה למניקור ופדיקור רפואי.

רון עזרי (28) כירורג אופני שטח, אופני כביש ואופניים בכלל, והבעלים של "ציר פדל". גר בוילה (23 מטר) בכורות בחטיבה.

עליזה עזרי (חוגגת יום הולדת שנה בשבוע הבא!) פודלית ננסית גזעית ("כלבת בוטיק"), דופקת ביקור במספרה כל שלושה שבועות ומחזיקה לעצמה ביטוח רפואי מקיף.

« למה דווקא עליזה?

"בהתחלה נבחר עבורה במשפחה השם שאנל, אבל כשהבאנו אותה הביתה קלטנו מיד שהוא ממש לא מתלבש עליה. היא הייתה כל כך עליזה, קופצנית, שמחה ואנרגטית, שהשם עליזה התחבר לנו בול. ואכן כשמה כן היא - תמיד צוהלת ומאושרת."

« אהבה ממבט ראשון?

"אהבה גדולה מאוד מהשנייה הראשונה. איך לא?"

« במה היא דומה לכם?

"דומה לרון באנרגיות הבלתי נגמרות, לדר בחיבה לפן ולמספרות ולפזית בגובה."

« במה היא שונה מכם?

"באהבה האין-סופית שהיא מרעיפה על כולם - כלבים בכל הגדלים ואנשים מכל הסוגים. אנחנו יותר בררנים. וגם בפאסון, עליזה מדוגמת, טיפ-טופ כל הזמן, לא שלוכה כמו אמא פזית."

« איפה הכרתם?

פזית: "הילדים כבר מזמן רצו כלב, מאיר ואני התלבטנו, כי מה אנחנו צריכים עכשיו כלב? הילדים עזבו את הבית, אנחנו לבד, נוסעים, מטיילים, ומי צריך את המחויבות הזו על הראש? עד שרון בא אליי והתחייב שהוא איתי צמוד במשימה - משתתף בעלויות, אחראי וטרינר ואחראי מספרה. כמוכן שנשברתי והסכמתי, מאיר לא כל כך. אז חברנו יחד - רון, דר ואני - למזימה ויום אחד נסענו וחזרנו הביתה עם גורה בת חודש וחצי. למאיר לקח חמש דקות להבין שנפל בפח וחמש שניות להתאהב בה. כצפוי."

« איפה ישנה בלילה?

"מתחילה את הלילה ליד המיטה שלנו, ומהר מאוד משדרגת מיקום ומצטרפת למיטה. בבוקר מחכה עד שרואה אותנו מתעוררים, ואז שמחה וששון - מנת ליקוקים וכשכושים לפתיחת היום."

« מאכל מועדף?

"גרגרנית ואוהבת לזלול - נקטרינה, בננה, אבטיח קר, הכול הולך."

« מה עליזה מלמדת אתכם על החיים?

"אהבה ללא תנאים. כולנו נמסים ממנה."

« מי מוציא לטיולים ולאן אוהבת ללכת?

"לרוב מאיר הוא זה שלוקח אותה לטיובים. ברגע שהתחיל בזה עליזה לא נתנה לא להפסיק, הייתה בוכה והולכת לרצועה שלה וכך זה הפך להרגל. כשמאיר לא יכול אז רון מתייצב למשימה. לא אכפת לה לאן, העיקר לפגוש חברים בדרך. אוהבת לרוץ בחול ולרכב על אופניים בסלסלה."

« אם היא הייתה יכולה לענות על שאלה אחת מה הייתם שואלים?

"תגידי עליזה, את מבינה בכלל כמה אושר את מביאה לכל אחד מאיתנו ולכולנו כמשפחה?"

עליזה, רון ופזית. "אהבה ללא תנאים. כולנו נמסים ממנה" | צילום: גלית יערי

טוק-טוק. מי בבית?

עמיר (54) בעל עסק עצמאי לגיוון, ובזמן הפנוי אוהב לצעוק על גובי.
עידית (50) שרטטת במפעל וחובבת בישול.
עידו (27) מדרך חטיבה, גר בשכונת חטיבה, ובלילות אוהב לשבת עם החברה (כמו פעם בחטיבה).
ערן (24) במלגת שוער באוקלהומה, ארצות הברית, משחק כדורגל ולומד פסיכולוגיה ומנהל עסקים בספורט. גר עם החברה, מולה מתמודדים התופים, המוזיקה והספורט.
גובי (22) בתעודת זהות עומר אבל מי זוכר ("כגיל ארבע אבא הדביק לי את השם הזה מסרט קולנוע אוסטרלי. לבובת קנגורו של הילדה קראו גובי"). במלגת שוער בטנסי, ארצות הברית, משחק כדורגל ולומד לתואר ראשון בתקשורת ומנהל עסקים בספורט. לא זז בלי הגיטרה והמוזיקה שלו.

מה אוכלים בארוחת שישי?

"שניצל, קציצות, פירה, אורז, שעועית ושניצל. ועוד כל מיני. אבל בעיקר שניצל".

עיסוקים ספורטיביים?

"אבא שחקן כדורעף בדימוס ושיאן ההופעות בשער של הפועל נען. אמא עושה הליכות ופילאטיס, עם רזומה של שחקנית כדורעף בימי הזוהר של הענף בנען, שיחקה גם כדורסל, ובעונותיה אף זינקה אל הכדור במאמאנט. עידו משחק כדורגל עם החברה ומדי פעם רץ. ערן וגובי משחקים כדורגל בליגת המכללות בארצות הברית".

איזו מוזיקה שומעים?

"כולם אוהבים רוק ורוק ישראל. עומר כותב, מלחין ומקליט בארץ ובחו"ל, עם ערן על התופים והדוד שי סובל שתומך באהבה".

איפה תהיו עוד עשר שנים?

"ההורים בבית בשכונת דקלים, בתקווה עם כמה נכדים, עידו בעזרת השם והתור לכינוי יהיה בנען עם בית בנוי, ערן ישחק כדורגל בחו"ל וגובי יהיה כוכב רוק".

מוטו משפחתי?

"מי שמאחר לא נשאר לו אוכל. ויש אחד שמיועד רק לגובי: שב ביציע ואל תציע".

על מה מתווכחים?

"לא מתווכחים, מנחיתים. בגדול גובי תמיד מרים להנחות עם שאלות קיטבג וכולם עליו חוץ מאמא".

שלושה דברים שתיקחו איתכם לאיבוד?

"כדור כדורעף, גיטרה וקרם הגנה".

זה נכון שג'ינג'ים חמומי מוח יותר מבעלי שיער חום?

"לא יודעים לגבי ג'ינג'ים, אבל שיפריסים בהחלט חמומי מוח. אמא דווקא הכי רגועה בבית. אבא טוען שג'ינג'ים הולכים על הראש ומדברים בשפה משלהם".

איך אתם עם שינה?

"ההורים חיים את החלום בבית נטול ילדים, בתשע בערב כבר אין עם מי לדבר. עידו בגדול ער בלילה וישן ביום. ערן וגובי יכולים לישון ימים אם לא מעירים אותם".

הייתם שורדים טיול בקרוואן צפוף סביב העולם?

"אין סיכוי. הקירות יעופו מהעצבים. וחוץ מזה אנחנו גבוהים מדי בשביל לשכב במאוזן בקרוואן".

איך נראה מפגש משפחתי?

"בגלל שערן וגובי לומדים בחו"ל, אנחנו מתאחדים רק בקיץ, לחודשיים, כשהם מגיעים לחופש, ואז זו חגיגה גדולה. בדרך כלל יורדים אחד על השני. בשאר הזמן אוהבים לצפות יחד בכדורגל ולדבר על הקיבוץ. כשהם טסים חזרה אנחנו מאוד מתגעגעים".

פרט טריוויה שלא יודעים עליכם?

"ראשי התיבות של כל המשפחה הם ע.ש. - עמיר, עידית, עידו, ערן ועומר. דור שני אחרי עמוס, עדה, עמיר, עירית ועדי שיפריס".

חלום משפחתי?

"להוציא את ההורים לפנסיה מוקדמת ולטייל ביחד".

השיפריסים | מימין: גובי, עמיר, ערן, עידית ועידו

הגזברית מתקשרת לבשר שנכנס לכם מיליון יורו לתקציב. מה תעשו איתו?
 "בונים בתים לכל הילדים בשכונת הרפת. אינשאללה".

קשה באימונים, קל במטבח

ריח אותנטי של דוכן תאילנדי שאי אפשר לעמוד בפניו, בשר טחון על תלולית אורז וביצת עין מונחת מעל. אמיר שרון נותן בראש עם אוכל רחוב שמוקדש לבני הנוער המורעבים בלילות - היודבתיקים שבחזרות ובני המצוות שבפעולות. פאד קפאו - המנה שתסגור לכם את הפינה

פאד קפאו תאילנדי (2 מנות)

- כוס אורז יסמין (אפלג ג'ק סנסאטי)
- 300 גר' בשר בקר טחון
- (אפלג ג'ק פנצ'ינג או פוז ק'333)
- 2 כפות שמן
- חתיכה קטנה של ג'ינג'ר, קצוץ דק או מגורר
- 2-3 שיני שום, כתושות או פרוסות דק
- 1 פלפל אדום חריף, פרוס דק
- (אפלג יאנג או פמח אפי הסלס)
- 1 בצל קטן, חתוך לקוביות בגודל בינוני
- 1 כף רוטב סויה
- 1 כף רוטב דגים תאילנדי
- חופן קטן עלי נענע
- עלים מצרור בזיליקום קטן (5-6 ג'בלואיק)
- קצוצים גס
- 1 כף סוכר חום, מומס במעט מים חמים
- מעט מיץ לימון סחוט טרי
- 2 ביצים

אופן ההכנה:

מבשלים את האורז לפי ההוראות על האריזה. מחממים מחבת גדולה על אש גבוהה כדקה. כשהמחבת לוחטת מוסיפים שמן, ג'ינג'ר, שום, צ'ילי ובצל, ומטגנים בערך 30 שניות תוך כדי ערבוב. (תיזהרו לא לשרוף את השום). מוסיפים את הבשר הטחון ומטגנים תוך ערבוב מתמיד עוד כ-3 דקות עד שהבשר כמעט עשוי לחלוטין. מוסיפים את רוטב הסויה ורוטב הדגים ומטגנים עוד כ-30 שניות. מוסיפים את עשבי התיבול, הסוכר ומעט מיץ לימון ומערבבים היטב. טועמים ומתקנים תיבול (אפשר להוסיף מכל המרכיבים עד שמגיעים לטעם הרצוי).

על שתי צלחות מניחים תלולית של אורז ועליה מניחים את הבשר.

לאותה מחבת שבה טיגנו את הבשר, מוסיפים 2 כפות שמן ומטגנים היטב 2 ביצי עין. מניחים מעל הבשר והאורז ומסתערים.

הגאון.

קחו את ההכנות למפגן ותורידו את ההתרגשות, החבלים, הערכים, המדריכים וקילומטרים של ליפופי כתובות אש - ועם מה נשאתם? נכון, רעב.

או מה נשאר מהחזרות להצגת י"ב אם מורידים את גבי, את קנטטת הבנים ואת החברות המותנית? נישתם נכון, רעב.

בשלב כלשהו כשהגיל הופך להיות דו ספרתי נדמה שהם כל הזמן רעבים. התופעה מחמירה בשנת בר המצווה, בעיקר בתקופת האימונים שבסופה, כשהרעב שלהם לא תמיד חופף לשעות הפתיחה של המסעדה הביתית, אלא מושפע יותר משעות החזרות על החבלים.

ובכלל כשהלילה יורד הופכים הגוזלים שלנו להיות רעבים יותר, וכמו כל גוזל טוב - כשהם רעבים הם מתחילים לצייץ, ממש לצייץ חזק, והם ישתקו רק כשתגישו להם משהו.

אז קבלו מתכון מעולה לימים האלה, כשאתם כבר לא יודעים מה להכין ובכלל למי יש כוח לבשל בחום הזה. מנה מלאה ב-15 דקות הכנה, כולל האורז.

פאד קפאו תאילנדי. כי למי יש כוח לבשל בחום הזה | צילום: אמיר שרון

עפה על ההיסטוריה

מטמון זהב. ממצא מרשים בפרויקט ביבנה | צילום: יולי שורץ

מטמון זהב, סימני חיים מלפני הספירה, גילויים מסעירים וניצוץ בעיניים, לצד עבודה בשטח באבק, בחום ובקור - ליאת נדב זיו חלמה תמיד להיות ארכיאולוגית, וכיום מובילה פרויקט חפירה ענק של רשות העתיקות - איך זה להיות מנהלת בתחום גברי ומה חשוב לה להעביר לילדים שלה (חוץ מאין מוצאים חרסים)

< טופס 101: ליאת נדב זיו (39), נשואה לתומר נדב ואמא של תהל (10), נועם (8) ועוז (4). גדלה בראשון לציון.

< תפקיד: ארכיאולוגית ברשות העתיקות כבר 10 שנים.

< פרויקט נוכחי: מנהלת מגה-חפירה ביבנה. התחלנו לפני כשנתיים, לקראת בנייה של שכונת מגורים חדשה. חשפנו אזור תעשייה שלם של מתקנים לייצור יין ושל ייצור קרמיקה, שתחילתו בתקופה הפרסית (מאה 4 לפני הספירה), המשכו בתקופה הביזנטית (מאה 5 לספירה) ויש בו שרידים של יישוב מהתקופה האיסלמית הקדומה. יודעים שהייתה תעשייה פורחת של יצוא יין, שיוצר בדרום מישור החוף ובשפלה. זה האזור הגדול ביותר שנחשף עד כה."

< איך התגלגלת למקצוע?

"תמיד ידעתי שאעסוק במשהו שקשור בהיסטוריה. מגיל צעיר נמשכתי לסיפורים מפעם, לתנ"ך ולהיסטוריה של ארץ ישראל. בגיל 14 ראיתי תוכנית על המומיות במצרים וחשבת לי לעצמי: כזה מקצוע אני רוצה!"

< איך נראה יום עבודה של ארכיאולוגית עסוקה?

"מתעוררת בחמש בבוקר, בשש כבר נמצאת באתר החפירה, עוברת בשטח ומכוונת את העבודה, מתעסקת עם כל המנהלה שמסביבי. בשעה 14:00 כל העובדים בחפירה מסיימים את היום, אני נשארת עוד שעה לפחות כדי לסגור דברים ומגיעה הביתה לקראת 16:00. לפעמים גם מאוחר יותר."

ליאת נדב זיו באתר החפירה. לא חאה את עצמי עובדת במשרד | צילום: אילי הדר

< מה החלק שאת הכי אוהבת בעבודה?

"גילוי הממצא כמובן. זה יכול להיות עניין של כמה דקות, כמו עם מטמון זהב שמצאנו לפני חצי שנה, וזה יכול להיות תהליך של מספר ימים. בהתחלה מגלים אבנים שמבצבצות מהאדמה ולא מבינים מה רואים, עם התקדמות החפירה האבנים מקבלות מתאר והממצא מתחיל להתבהר, עד לרגע שאנחנו מבינים מה חשפנו."

< והקטעים שאת פחות אוהבת?

"לפעמים עבודת התייעוד סזיפית מאוד ויכולה להתיש. אבל אני מזכירה לעצמי שזה ישרת אותי בהמשך בהבנה של האתר."

< חורף, קיץ, כאבי גב. עבודה פיזית קשה לא?

"אמנם לא עובדת עם מקוש וטוריה, ועדיין להסתובב בשטח בחום, באבק ובקור יכול להיות לפעמים פחות נעים. אבל אני אוהבת את זה. לא רואה את עצמי עובדת במשרד."

< מה חלמת להיות כשתהיי גדולה?

"כשהייתי קטנה חשבתי שאהיה ארכיאולוגית או מורה לתנ"ך או מורה להיסטוריה. במהלך לימודי התואר באוניברסיטה הייתה לי אפשרות לעשות תעודת חופר או תעודת הוראה, בחרתי בארכיאולוגיה, וטוב שכך. לא נראה לי שהייתי מחזיקה מעמד כמורה."

< מה ההישג המקצועי הכי מרגש שלך?

"החפירה ביבנה. להיות בצוות הגיהול של חפירה בסדר גודל כזה זה לא דבר מובן מאליו."

< לאן את חולמת לטפס בתחום?

"עדיין מבררת עם עצמי. אני מתכוונת לעשות דוקטורט בעתיד ואולי אז תהיה לי תשובה."

< איך מתקבלת הנוכחות של מנהלת אישה בשטח?

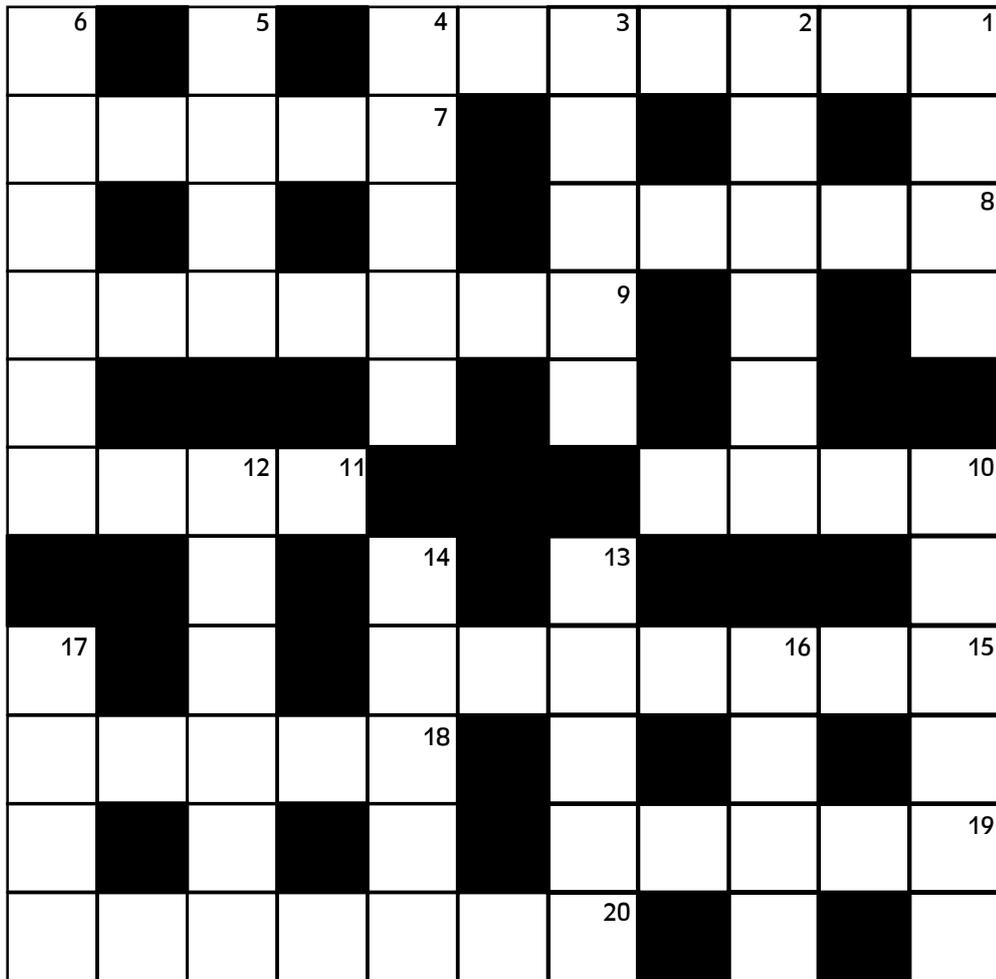
"המקצוע בהחלט נתפס כגברי למרות שיש לא מעט נשים ארכיאולוגיות, אך פחות בתפקידי ניהול. ההתמודדות שלי בשטח הייתה לא פשוטה בהתחלה. הייתי (ועדיין) צריכה לעבוד קשה כדי שיתייחסו אליי ברצינות הראויה."

< מה הילדים שלך חושבים על העבודה של אמא?

"הילדים ותומר מאוד גאים בי. הם תמיד מספרים על המקצוע שלי, ותהל מבקשת כל הזמן שאבוא לכיתה שלה לעשות פעילויות. פעם הייתי עושה את זה בכיף אבל היום עם הפרויקט הענק שאני מנהלת זה לא הולך. אנחנו מטיילים הרבה וכמעט בכל טיול מבקרים באתר ארכיאולוגי. הם יודעים המון - מלאסוף חרסים ולזהות חורבות ועד שמו של אנטיוכוס של חנוכה ושמות אלים במיתולוגיות המצרית והיוונית. אבל מעבר לידע מה שחשוב לי זה לייצר אצלם את הסקרנות ואת האהבה לארץ דרך ההיסטוריה. אני חושבת שזה מצליח לי."

< יצא ארוך. יכול להיות שאת חופרת?

"ברור. עם תעודות."

מאוזן:

מאונך:

1. שאל דג מצעים (7)	1. בועז נישא לה והפיק דבש (4)
7. בנען זה שם משפחה נפוץ ונדיר (5)	2. זהו נס! אהרונסון הכין מנה מן הים (4,2)
8. דפנה, וקנין ובר-לב בשכונה (5)	3. חביבה הפכה בת קול מרמי (5)
9. אחרי סי, אחרי סי, אחרי פה יש לו שש ואחד (3,4)	4. יגאל ד. בנה בגן המשחקים (5)
10. (עם 15 מאוזן) במועדון אשתה תה עם קרח (4,3,4)	5. זז בקול עמוק בשכונה (4)
11. מפחד, מסתובב ומניע (4)	6. הפאב של יצחק לא יישאר לנצח (4,2)
15. (ראה 10 מאוזן)	10. האם נגלה לעיניהם נוזל החיים ברמת הגולן? (מ) (4,2)
18. זהר שני (5)	12. חורצת את דינו של לבן במזכירות (3,3)
19. יואב, גיא ו... בסדר, מספיק לנו (5)	13. כתום למשל זו סגולה טבעית (5)
20. זאב, אהלן, מדברים פה בעברית ובערבית (4,3)	14. האם צעדה בגשר התל אביבי? (5)
	16. תחליף גפן (4)
	17. זהר במפלגה (4)